

ВИСША СПЕЦИАЛНА ШКОЛА "Г.ДИМИТРОВ"—МВР
ФАКУЛТЕТ ЗА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Курсове за подготовка на работници при ДДС /1947-1949 г./
 Централна школа на МВР /III.1949-IX.1949 г./
 Централна школа на МВР "Г.Димитров" /IX.1949-1952 г./
 Висша школа "Г.Димитров" МВР /1952-1956 г./
 Школа "Г.Димитров" МВР /1956-1962 г. /
 Висша школа "Г.Димитров" МВР /1963 г./
 Школа "Г.Димитров" МВР /1963-1965 г./
 Школа "Г.Димитров" КДС /1965-1968 г./
 Школа "Г.Димитров" МВР ДС /1969 г./
 Висша специална школа "Г.Димитров" МВР - факултет за
 Държавна сигурност /1969-

С победата на 9.IX.1944 г. в новоизградените органи на ДС навлизат бивши партизани и политзатворници, членове на БКП и РМС, които имат голям опит в конспиративната работа, но им липсва умение и опит в борбата със сваления от власт класов враг. Чувствува се остра нужда от квалифицирани специалисти - оперативни работници, следователи и др.

Начало на професионалната подготовка на служителите от ДС е поставено през 1946 г. с изпращането на 20 служители от средния ръководен кадър на шестмесечно обучение в СССР. Такива групи са изпратени на обучение и през 1947 и 1948 г.

В началото на 1947 г. се открива петдесетдневен курс за среден ръководен кадър по ДС. С това се поставя начало на дейността на школа по ДС. Най-напред курсовете се провеждат в сградата на милиционерското училище в гр. София на бул. "Дондуков", а по-късно в една от постройките на имението "Врана". За да се обхванат по-голям брой от служителите се провеждат краткосрочни курсове за разузнавачи, а през 1948 г. и 1949 г. се провеждат краткосрочни курсове освен в София в градовете Пловдив, Варна, Враца и Габрово и два курса за МНО.

При закриването на един от тези специални курсове **ВЪВ** Врана на 2.VII.1948 г. е проведена среща на курсистите с Георги Димитров. На срещата присъствуват Васил Коларов, Ц. Драгойчева и всички членове на ПБ на ЦК на БРП /к/. На тази среща Г.Димитров произнася своята забележителна реч за задачите на служителите от ДС и НМ.

Целта на тези краткосрочни курсове е да се даде минимална теоретическа и практическа подготовка на средния ръководен кадър и на разузнавачите, те да се подпомогнат в изграждането на техния марксистко-ленински мироглед, да могат те да получат елементарни познания по стрелкова и военна подготовка и по руски език.

Много трудности трябва да се преодоляват в първите години. Липсват подготвени лектори. За такива се ползват служителите, завършили първите курсове в СССР. Липсват помещения. С писмо на Министерския съвет № I-144 от 13.XI.1948 г. на школата на ДДС се предоставят сградите на бившия американски колеж в Симеоново. Със заповед № 16651 от 21.II.1949 г. на министъра се разпределят помещенията за ползване от школата.

През месец март 1949 г. на базата на съществуващите три милиционерски училища в София, Плевен и Пловдив и школа ДС се създава Централна школа на МВР.

С указ на ПНС № 754/7.IX.1949 г. на Централната школа на МВР се дава името на Г.Димитров.

До края на 1950 г. школата има две основни отделения: за ДС и за НМ. В организираниите курсове по ДС се изучават специални дисциплини, правни дисциплини, история на КПСС и на БКП, политикономия, военна подготовка, руски език.

В края на 1950 г. по предложение и непосредствено ръководство на съветника при отдел "Кадри" съветския полковник Ярмак работата на школата е преустроена. Създава се учебен отдел, началника на който е и заместник началник на школата, отговарящ за служебната работа. Към учебния отдел се изграждат катедри по съответните дисциплини, като се въвежда и правна катедра, а за обогатяване общата култура на служителите се въвежда изучаването на езици и литература. Създава се и учебен съвет, който има за задача да обсъжда метода на обучение, лекциите, да прави разбор на изнесените лекции. Началниците на катедри са не-

посредствени ръководители на преподавателите от поверените им катедри и самите те са преподаватели и изнасят лекции.

На 14.VI.1952 г. Колегиумът на МВР обсъжда работата на школата и взема специално решение за подобряването ѝ. Решава се да се предложи на ПБ на ЦК на БКП школата да се реорганизира във Висша. С решени на ПБ на ЦК на БКП № 95 от 3.VI.1952 г. Централна школа на МВР се реорганизира във Висша школа "Г.Димитров" при МВР. Висшата школа започва работа на 13.X.1952 г.

Докато Централната школа на МВР има за задача в краткосрочни курсове да преподготвя оперативните работници от ДС, Висшата школа има за задача чрез едногодишни и двегодишни курсове да повишава служебната квалификация на служителите от ДС като осигурява задълбочено и творческо изучаване на средствата, принципите и методите на агентурно-оперативната работа, да повишава тяхната политическа и марксистко-ленинска подготовка, да ги възпитава в дух на безпределна преданост към партията и правителството в дух на патриотизъм и пролетарски интернационализъм.

Със заповед № 86 от 10.IV.1953 г. считано от 1.V.1953 г., от Висша школа "Г.Димитров" се отделя състава за НМ и се открива самостоятелна школа на НМ.

С разпореждане на МС № 1876 от 28.IX.1954 г. което утвърждава действащите школи и курсове при МВР, се урежда правното положение на школата. За Държавна сигурност се утвърждават два вида курсове: един за подготовка на служителите със срок на обучение 2 години и един за преподготовка на служителите със срок на обучение до 1 година. Разпореждането урежда начина на заплащане на възнаграждение на служителите и задължава ръководството на МВР да изработи правилник за вътрешния ред на школата и курсовете.

Колегиумът на МВР в заседанието си от 18.VII.1956 г. излезе с предложение до МС за преименуване на Висша школа "Г.Димитров" при МВР във Висш институт с тригодишен срок на обучение. Това предложение, обаче не е прието. От средата на годината наименованието е само Школа "Г.Димитров" МВР.

С постановление на МС № 176 от 24.VII.1957 г. при Школа "Г.Димитров" се създава двегодишен юридически курс. С това се поставя начало на юридически профил към школата. В този профил освен специални, идеологически и други дисциплини, се изучават и някои

основни правни дисциплини. Профилът е двегодишен. Ежегодно в този профил се формира един курс. На завършилите курса се признава полувисше юридическо образование и добиват право да продължат образованието си задочно.

С различни документи /заповеди и окръжни/ към школата са организирани езикови курсове. Но с решение на Колегиума протокол № 15 от 15.VIII.1958 г. се решава да се открият двегодишни езикови курсове за езикова подготовка на оперативни работници. С това се поставя начало на езиковия профил на школата. Към всеки езиков курс се обособяват групи за изучаване на английски, френски, немски, гръцки, турски и италиански език, предимно от оперативни работници.

През 1958 г. е одобрен правилник за организацията, ръководството и работата на школа "Г.Димитров". Одобрен е и самостоятелен правилник за работата на юридическия курс.

Съгласно т.11 на постановление на МС № 202 от 13.XII.1962 г. в школата на МВР могат да се приемат на обучение и младежи-стипендианти. С това се поставя начало на предварително обучение и подготовка на младежи за служители на МВР.

В изпълнение на решение на ПБ на ЦК на БКП от 3.XI.1962 г. със заповед I-62 от 7.I.1963 г. на базата на школа "Г.Димитров", школа НМ и ДПУ се създава Висша школа на МВР "Г.Димитров" с два филиала: филиал НМ и филиал ПО. Със заповед I-1684 от 25.IV.1963 г. се обявява изграждането на нов учебен съвет на школа "Г.Димитров" МВР /няма документ от който да се установи защо със заповед I-62 се обявява създаването на "Висша школа", а през април ^{опре} отделението "висша" отпада от наименованието на школата/

В заседание на Колегиума на МВР от 29.V.1964 г. е приет доклад до ПБ на ЦК на БКП за реорганизиране на школата във ^{висше} юридическо ~~висше~~ учебно заведение със специален профил с четиригодишно обучение. Това предложение, обаче, не е прието.

През 1965 г. след разделянето на Министерството на МВР и КДС школата по предложение на началника на същата, одобрено от министъра на вътрешните работи Д.Диков и председателя на КДС А.Солаков, не се разделя. Тя продължава своята работа под наименование Школа "Г.Димитров" КДС и обучава състава на КДС и МВР, тъй като разделянето преди запозване на учебната година би попречило на работата по подготовката и започване на учебните занятия. Със съвместна заповед на МВР № I-386

и на КДС I-388 от 14.II.1966 г. е назначена комисия, която да изучи целесъобразността и възможностите за разделяне на школата. Разделянето на школата се оформя с протокол, считан като неразделна част от протокола за разделяне на министерството. Считано то 1.IV.1966 г. школата се разделя на две самостоятелни школи: школа "Г.Димитров" КДС и школа на МВР, включваща офицерски курсове по НМ в Симеоново и филиалите - милиционерски курсове във Враня и "Противопожарни курсове" на ул. "Маданов" № 171.

През 1966 г. е подработен нов правилник за работата на школата. С този правилник школата се определя като специално учебно заведение, което подготвя високо квалифицирани, смели, честни, предани, дисциплинирани работници; организира курсове за преподготовка на работниците; определя реда за приемане на курсанти в школата със състезателни изпити. Отделят се задачите на школата по учебната и научно-изследователска работа, на учебния съвет, на катедрите, учебно-методическия сектор и редакционно издателския отдел; на ръководството на школата и на преподавателите.

Със заповед I-2336 от 19.VII.1966 г. се назначава нов учебен съвет за школа "Г.Димитров" КДС, тъй като след разделянето от състава на учебния съвет излизат служителите от НМ и ПО.

След обединяването на МВР и КДС от началото на 1969 г. школите продължават своята работа самостоятелно. С решение № 277 от 8.VII.1969 г. ЦВ на ЦК на БКП дава съгласие за реорганизиране на школите на МВР. С указ № 796 от 21.VIII.1969 г. считано от началото на учебната 1969-1970 г. се създава Висша специална школа "Г.Димитров" при МВР. Срокът на обучение е четири години. Към школата се откриват три факултета:

- факултет за Държавна сигурност
- факултет за Народната милиция
- факултет за Противопожарната охрана

Учебната работа на школата осигурява необходимата специална, правна, техническа, икономическа, идеологическа, езикова и военна подготовка на служителите от ДС, НМ и ПО. На завършилите школата се признава висше специално образование. За придобиване на гражданска специалност завършилите школата полагат допълнителни изпити в съответните висши учебни заведения както следва:

- завършилите факултет ДС - право, външна търговия и фило-
софия

- факултет НМ - право

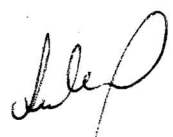
- факултет ПО - ²стойтелно инженерство

Организацията на работата и на учебния процес на ВШ"Г.Димит-
ров" МВР се урежда с правилник, обявен със заповед от 21.І.1970 г.

На 1.Х.1971 г. е обявена инструкция за работата на курсовите съвети при школата; курсовите съвети са обществен съвещателен орган на ръководството на факултета за осъществяване на единодействие и координация в работата на преподавателите, които водят занятията в даден курс със служебното, партийно и комсомолско ръководство на курса и други представители на курсовата общественост. Такива съвети се изграждат към висшите курсове и имат за задача да контролират и направляват самостоятелната работа на курсантите, степента на подготовката им, възпитателната и научно-изследователска работа, дисциплината и др.

С указ № 151 от 5.ІІ.1971 г. към Висша специална школа "Г. Димитров" МВР се открива средно милиционерско училище.

Документалните материали на школата са запазени сравнително добре. До 1952 г. са предадени на съхранение в ЦДА на НРБ. След 1953 г. се съхраняват в служебен архив на МВР. Материалите се приемат ежегодно с опис за приемане на документалните материали от деловодството в архив.

Съставил:

Отпеч. в 3 екз.

към дело на фонда

Изп. Маркова

Нап. Гатева

З.ХІІ.1974 г.

С о ф и я